

Chocolade voor Anne Frank

Machiel van der Stelt

Chocolade voor Anne Frank

Een kort verhaal door Machiel van der Stelt

Chocolade voor Anne Frank by Machiel van der Stelt is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

DANKWOORD

Ik wil mijn familie en vrienden bedanken voor de tips, correcties en ondersteuning die ze gegeven hebben tijdens de creatie van dit kort verhaal.

Ook wil ik Unsplash op <http://pixabay.com> bedanken voor het gebruik van de fotos die ik heb gebruikt voor de voorkaft van dit boek alsmede de foto die ik heb gebruikt om het chocolade effect te krijgen voor de letters of de voorkaft. De originele fotos kunnen bekeken worden via de volgende links:

<https://pixabay.com/en/sunflowers-flowers-field-yellow-413241/>

<https://pixabay.com/en/blue-clouds-day-fluffy-sky-summer-88523/>

<https://pixabay.com/en/cooking-chocolate-food-chocolate-674508/>

Mijn dank gaat ook uit naar Wikipedia voor het gebruik van de middelste foto op de voorkaft en voor de foto op de achterkaft, welke op de volgende websites bekeken kunnen worden:

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:The_Liberation_of_Bergen-belsen_Concentration_Camp,_April_1945_BU3794.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/bc/Achtelstuecke_Schokolade.jpg

Ook dank ik de maker van de Fontera font die ik gebruikt heb voor de Blurp (achterkaft tekst). Meer informatie aangaande deze font kun je vinden via de link hieronder:

<http://www.dafont.com/notera.font>

Alsmede wens ik ook mijn dank uit te spreken voor de Fellowship of Australian Writers Western Australia <http://www.fawwa.org/> voor hun waardevolle suggesties.

Anne's dagboek is een waardevolle referentie geweest voor dit verhaal. Dit boek is gratis te downloaden via:

<http://self.gutenberg.org/Members/mvdstelt>

Alle opbouwende kritiek is welkom via mvdstelt'at'gmail'dot'com

LinkedIn: <https://au.linkedin.com/in/mvdstelt>

Twitter: <https://twitter.com/ChiliusP>

INHOUDSOPGAVE

Chocolade voor Anne Frank.....	3
Postface.....	10

Chocolade voor Anne Frank

De treinwagon denderde dagen en nachten door het niemandsland, maar kwam plotseling tot stilstand.

Een collectief van vrouwen in de gesloten wagon werd naar voren gesmeten. Degenen die bij de wand zaten, stootten hun hoofden, waardoor sommigen gapende wonden op hun kale hoofden kregen.

Anne and Margot zaten in het midden van de groep vrouwen, wachtend op wat komen zou, toen de deur met bruto geweld en een krakend geluid opengegooid werd.

Het licht door de geopende deur deed pijn aan hun ogen, de vrouwen deden daarvoor hun ogen dicht of hielden hun handen voor hun ogen.

“Raus, raus, raus!” een Duitse soldaat bevoel direct, waarna de vrouwen opstonden en uit de wagon klommen.

Anne kwam langzaam uit de wagon, omdat ze zwak was. Ze moest zich goed aan de wagon vasthouden om niet te vallen.

Haar botten waren duidelijk zichtbaar onder haar bleke huid van haar uitgehongerde lijf.

Anne boog naar voren en legde haar vermoeide hoofd in haar handen, zodat haar vingers haar kale hoofd konden ondersteunen.

Buiten stond een blonde soldaat van niet meer dan zeventien jaar oud, die Anne een lichte glimlach gaf, “Mmm, lekker ding.” fluisterde hij in het Duits naar Anne en liet zijn tong uitdagend over zijn lippen heen gaan.

Op de label van het uniform van de soldaat stond 'Adolfo von Gerstedt'. “Wat is je naam?” vroeg de soldaat bruto. Anne deed haar ogen wijd open en keek haastig op waardoor ze haar vermoeidheid vergat.

“Annelies Marie Frank. Engerd” antwoordde ze bars. Adolfo kwam dichterbij en trok Anne naar zich toe bij haar middel, en keek recht in haar ogen, “Pittig, daar hou ik wel van.” zei Adolfo. Anne keek een moment recht in zijn ogen, bemerkte de sterke stank uit zijn mond, waardoor ze plotseling braakneigingen kreeg. Haar lichaam schokte alsof ze temidden van een aardbeving was. Anne duwde hem van zich af, “Ik wil van dit kamp weg, zodat ik je niet hoeft te zien, engerd.” schreeuwde zij, terwijl ze van vermoeidheid hijgde en voorovergebogen met haar handen op haar knieën steunde. Anne en Adolfo keken elkaar enige momenten aan, toen Adolfo met een extravagante beweging zijn pen pakte en haar naam bij de lijst van gevangenen schreef.

Het kostte Anne en Margot enkele weken om een slaapplek te vinden. Waarbij ze ook koortsachtig en uitgehongerd naar eten zochten en ze tegelijkertijd warm en droog probeerden te blijven. In de stapelbedden die Anne en Margot in de hoek van de barak hadden gevonden, lagen nog steeds de persoonlijke bezittingen van de vorige gebruikers.

“Dat bed, waar je inzit, is Adam's bed.” zei een vrouw naast Anne. Ze ging snel het bed uit,,

“Sorry, ik dacht dat dit bed vrij was.” zei Anne verontschuldigend tegen de vrouw, terwijl zij haar handen opende en haar wenkbrauwen ophaalde.

“Nou, Adam was behoorlijk ziek toen hij een aantal uur geleden de barak verliet. Als je een lichaam van een erg lange man met een litteken op zijn gezicht hebt gezien, dan neem ik aan dat het bed voor jou is.”, antwoordde de vrouw.

Anne’s buik deed pijn van wat de vrouw net zei, en moest haar linkerhand op haar buik leggen terwijl ze haar rechter op haar mond hield om de braakneigingen te stoppen. Ze rende naar de deur van de barak, schopte die open, snelde naar buiten en sprong over een levensloos lichaam van een erg lange man met een groot litteken op zijn gezicht. Ze sprong, maar haar afzet was zwak; toen ze landde en iets hoorde kraken vroeg ze zich af of het brekende takken waren, maar zag dat het de vingers van het levensloze lichaam waren. Anne liep naar de achterkant van de barak en leunde met haar onderarmen en hoofd tegen de zijkant van de barak, waar ze de inhoud van haar maag liet ontsnappen. Terwijl ze tegen de zijkant van de wand leunde en naar de grond keek bemerkte ze de stank van braaksel was vermengd met de stank van rottend vlees. Zij ging snel van de muur weg, om wat frisse lucht te scheppen toen een windvlaag haar van de kou liet bibberen. Ze zag plotseling Adolfo naderen, “Hoe gaat het, je ziet er mager en bleek uit?” vroeg Adolfo aan Anne.

Anne nam snel een stap naar achteren en hield haar handen voor zich om haarzelf van Adolfo af te schermen, terwijl hij dichterbij kwam. Adolfo stopte plotseling tegenover Anne, en glimlachte naar haar. De rilling gingen over Anne's rug toen ze zag dat Adolfo's tanden zwarter waren dan de levensloze lichamen verspreid over het kamp. Adolfo nam een rond tinnen busje uit zijn zak, “Voor een kus kan je dit tinnen busje met chocolade hebben.” bood hij haar aan. Anne draaide haar hoofd lichtjes zijwaards en tuurde zorgvuldig naar Adolfo, die het ronde tinnen busje met witte tekst in zijn handen hield. Met haar bijziendheid dacht ze 'Scho-Ta-Tola' op het busje te lezen. Terwijl Anne het aanbod in overweging nam, herinnerde ze zich de intieme momenten met Peter van Pels in het Achterhuis in Amsterdam, waar ze haar eerste echte kus had gekregen. Nu was het een andere zaak, nu was er een zoen nodig om te overleven. “Wat denk je van een kus en help je me om uit dit kamp te vluchten?” stelde Anne voor, “ook mijn zus Margot, Auguste van Pels en Lies Goosens, die in het bevoorrechte deel van het kamp is.” vulde ze er snel aan toe.

“Die kus zal mijn dood betekenen, ik moet daar over nadenken, schatje.”, antwoordde Adolfo en begon zijn rechterschoen in de modder heen en weer te schuiven, alsof hij zijn voet wilde bedekken met modder, zoals een struisvogel zijn kop in de grond steekt om gevaar te ontwijken. “Wil je de chocolade of niet?” vroeg Adolfo, terwijl hij naar zijn schoen keek, die onder de modder zat.

“Nein, laat me alleen!” antwoordde Anne. Ze balde haar handen in vuisten, terwijl ze stampvoetend naar haar barak ging. Maar Adolfo greep haar en kustte haar toch en drukte het

tinnen busje met chocolade in haar handen.

Anne duwde Adolfo weg en keek naar het busje. Ze kon nu duidelijk lezen dat er 'Scho-Ka-Kola' op stond en onder andere het Nazi Party Partiadler embleem in het midden en onderaan op de deksel las ze, 'Die Starkende Schokolade', "Chocolade voor meer energie heb ik net nodig" bedacht ze zich.

Ze maakte het busje snel open en nam twee stukjes chocolade. De spieren in haar armen en benen verstijfden, daar ze nog geen bevestiging van Adolfo had gekregen om hen te helpen uit het Kamp te ontsnappen. "Herr kunt u ons helpen uit het kamp te ontsnappen?" vroeg Anne, terwijl ze met haar rechter voet op de grond stampte, waardoor modder op haar andere voet spatte. Anne keek Adolfo vragend en diep in zijn ogen, wat voor haar gevoel een eeuwigheid duurde. Daarop rende ze met haar hoofd schuddend haastig naar de barak.

Anne ging terug naar de overvolle barak en liep direct naar Margot, en vertelde haar wat er was gebeurd. "Vertel dit tegen niemand," adviseerde Margot, nadat ze het meeste van de chocolade hadden opgegeten. Na een aantal uur op het bed te hebben gerust, begon het buiten al te schemeren, hetgeen betekende dat het tijd was voor de avondmaaltijd. Anne merkte dat ze eigenlijk helemaal geen honger had, en zich ook intussen energiever voelde. Ze had zelfs enige hoop dat ze de gruwelijkheden van dit kamp zou overleven. Met dit nieuwe gevoel van optimisme, had ze het idee dat ze iets moest doen, in plaats van niets doen en wachten.

Anne sprong atletisch van haar bed en landde lichtjes op de grond, rende snel naar de deur, die ze opende met een trap van haar rechter voet. Toen Anne naar buiten liep zag ze een zee van zonnebloemen zo ver ze kon zien. De donker gele zee golfde lichtjes op het ritme van de wind, terwijl de vele donkere bruine ogen van de zonnebloemen Anne aanstaarden. Zij ging richting de zonnebloemen en het leek alsof ze door een donker gele zee dreef met golven, die haar teder op en neer bewogen, terwijl ze in verte het geluid van de bevrijding hoorde. De wind ging liggen, de golven onttrokken zich langzaam van het zee-oppervlak, waarna de nachthemel zich ontfouwde van achter de sterren.

***

Toen Anne wakker werd had de tijd zijn relevantie verloren, omdat zij er niet zeker van was of ze uren of dagen had geslapen. Maar waar Anne zeker van was toen ze haar ogen opende, dat ze geen energie meer had en dat haar hoop en optimisme verdwenen waren. Anne bemerkte de starende ogen van de andere gevangenen die haar verdacht aankeken. Zij keerde haar gezicht snel naar de muur; ze wist dat de andere gevangenen nu haar gedachten lazen. Anne keerde zich snel om, zodat ze weer naar de andere gevangenen keek. Weer zag ze de donkere ogen, "Rot op, rotten jullie allemaal op" schreeuwde ze. Anne begon naar van alles te zoeken, dat ze naar de andere gevangenen wilde gooien. Het enige dat ze vond was hooi, dat

na haar worp verdrietig naar beneden dwarrelde, zoals de tranen die ze thuis al zo vaak over haar wangen had laten rollen. Anne rolde snel op haar rug en legde haar handen op haar gezicht en begon vrij-uit te huilen. Margot ging op het bed naast haar zitten en probeerde haar te kalmeren, “Anne, Anne wat is er aan de hand, hier, laat me je vasthouden?” bood Margot aan. Anne haalde haar handen van haar gezicht en begon hardop te lachen, hield haar handen stevig aan het bed vast, dat schudde van haar schokkende lichaam. “Denk je echt dat het allemaal een verschil maakt? Het is allemaal te laat. Het duurt niet lang meer of we zijn we allemaal dood.” schreeuwde Anne en begon met haar vuisten gewelddadig op haar bed te slaan, terwijl zij met haar benen hevig op het bed spartelden, waardoor het bed het bijna begaf. Nu kwamen drie gevangenen Margot vlug te hulp om Anne in bedwang te houden, die hevig aan de sterke grip probeerde te ontkomen. Uiteindelijk viel Anne van uitputting flauw. Kort daarna kwam ze even bij bewustzijn, waarna rust in haar lichaam terugkeerde en ze in een diepe slaap viel.

***

Toen Anne wakker werd had ze weer alle gevoel van tijd verloren. Maar waar ze zeker van was toen ze haar ogen opende, dat ze helder was, omdat de bewustwording dat ze in het Bergen-Belsen kamp was, een schok door haar hele lichaam zond. Anne zag de wijd open ogen van de gevangenen die haar aankeken. Zij herinnerde dat Mevrouw van Daan vaak naar haar staarde in het Achterhuis in Amsterdam, alsof te zeggen “Arme Anne, je bent nog zo jong en onnozel, je weet niet van de trieste stand van zaken nu er oorlog heerst.” Anne ging langzaam op de rand van het bed zitten, “Ik weet niet wat er laatst precies gebeurd is Margot?” mompelde Anne. “Je begon je erg anders te gedragen nadat je die stukjes chocolade had opgegeten.” zei ze.

Anne klom lankaam uit haar bed en liep naar de deur, waarvan ze zag dat die net was gerepareerd. Nadat ze de deur opende, leunde ze tegen de linker deurstijl en zag modder zo ver haar ogen reikte, met hier en daar groene bosjes achter de hekken. Haar ogen volgden de verschillende stapels dode lichamen, het leek dat sommige lichamen haar hulpeloos aanstaarden. Er was een klein briesje, dat de stank van de doden bracht en het gejammer van de stervenden.

Anne deed de deur dicht en ging terug naar haar bed, ze had behoefte om nog een stukje chocolade te eten. Deze chocolade had zeker een sterker effect dan de Valeriaantjes die ze thuis nam. Margot, die een of twee stukjes chocolade had gegeten, wilde ook wel meer. Anne voelde onder haar matras, maar kon het tinnen busje niet vinden. “Waar is de rest van de chocolade?” fluisterde Anne naar Margot. “Laat me even kijken,” zei Margot snel, terwijl ze Anne met haar elleboog stevig wegduwde.

“Het tinnen doosje met chocolade is weg.” verzuchtte Margot. Anne begon te ijsberen in de

barak, bij elke stap maakte het hout onder haar voeten een piepend geluid, wat klonk als het allerlaatste gejammer van een stervende Joodse ziel. Anne hunkerde naar meer chocolade. “Wat is er aan de hand?” vroeg Margot. “Ik heb meer chocolade nodig.” zei Anne, terwijl ze Margot's schouders vasthield en haar schudde om haar punt extra duidelijk te maken. Margot duwde Anne's armen weg en hield haar eigen armen voor zich om Anne op een veilige afstand te houden. “Ga maar nieuwe chocolade halen als die trip het je waard is. Ik weet dat je honger hebt, maar je lijkt toch verslaafd.” mopperde Margot, terwijl ze haar hoofd van ongenoegen schudde.

Anne naderde het gebouw waar Adolfo's kantoor was in de SS faciliteiten-afdeling en probeerde zijn aandacht te krijgen door kleine steentjes naar zijn kantoorraam te gooien. Het duurde niet lang voordat Adolfo verscheen. Toen Anne hem zag begon ze lichtjes te wiebelen door van één been op het andere te springen om warm te blijven, maar vooral vanwege het vooruitzicht om de chocolade weer te proeven met die voortreffelijke werking. In de verte zag ze Adolfo vastbesloten naderen, met de dode chaos tussen hen in. Adolfo sprong lichtjes over een lijk van alleen vel en been, zijn lange cape flapperde als die van een superheld; daarna duwde hij een gevangene uit de weg die met gezicht en al in de modder viel, en stond toen voor Anne. Hij keek naar haar mooie gezicht; Anne zag zijn verlangende ogen, en drukte haar hoofd tegen zijn borst, terwijl tranen over haar wangen rolden en op zijn erg stinkende overhemd vielen. Anne keek met haar mooie bruine ogen op naar Adolfo, “Ik kan het hier niet meer uithouden, het is verschrikkelijk.” zei ze, waarna ze naar alle dode lichamen keek, die over het kamp lagen verspreid.

Toen Anne meer tranen liet lopen, hield ze Adolfo stevig vast, zodat ze zich onder zijn jas kon verbergen, terwijl Adolfo met zijn rechter hand voorzichtig haar kale hoofd aaide, en met zijn andere hand haar wang warmde, “Schat ik zal mijn best doen om je vrij te krijgen, kom volgende week terug.” zei hij, terwijl hij Anne liefelijk op haar voorhoofd kustte en vijf tinnen busjes met chocolade aan haar gaf. Op deze zachtaardige momenten van hem, verlangde Anne om zo dicht mogelijk bij Adolfo te zijn, maar op zijn flamboyante en minachtende momenten, verafschuwde zij zijn aanwezigheid. Anne legde haar hand op Adolfo borst en gaf hem een kus op de wang, “Heel erg bedankt.” fluisterde ze naar hem en vertrok. “Ik heb mijn volgende lading chocolade en volgende week zijn we vrij” ging het door haar hoofd, terwijl er een glimlach op haar gezicht verscheen.

Anne kwam de barak binnen, net voordat Hilda kordaat op haar afstapte. Hilda was één van de gevangenen in het kamp, die werkte als een gevangene-functionaris en was benoemd door de SS-bewakers.

Hilda was minder barbaars dan de meeste andere Kapo's, maar ze werd toch gevreesd, met haar sterke kin, blond haar en sterk postuur. Haar gewenste methode om haar zin te krijgen van de gevangenen was om hen uit te laten hongeren of met een knuppel woedend op de gevangenen in te slaan. “Hier met die dingen.” eiste Hilda, terwijl ze haar mollige arm naar Anne uitstak. “Alleen maar twee tinnen busjes?” zei Hilda, terwijl haar armspieren aanzwollen van boosheid. Hilda wilde Anne met de buitenkant van haar hand even flink

tegen haar gezicht meppen, maar stopte net voor haar gezicht, toen ze Anne's onschuldige bruine ogen zag. "Volgende keer breng je me meer tinnen busjes, of anders zal ik je met de knuppel bont en blauw slaan," zei Hilda streng. Anne verzuchtte van opluchting, nadat Hilda was vertrokken en kroop in haar bed en verstopte haar gezicht achter haar handen om de nieuwsgierige gezichten van de andere gevangenen te ontwijken.

Later op de dag vertelde Anne aan Margot wat er in de barak gebeurd was. "Gaaf het met je?" vroeg Margot. Margot zag dat Anne een lichte glimlach op haar gezicht had, "Wat is er nog meer aan de hand?" vroeg Margot. "We hebben een kans om volgende week te ontsnappen." antwoordde Anne. Margot keek Anne met wijde open ogen aan. "Wat bedoel je met ontsnappen? Ontsnappen van wat?" vroeg Margot. "Van dit kamp natuurlijk, gekkie." antwoordde Anne triomfantelijk. Margot opende haar ogen nog wijder, "Denk je niet dat het een valstrik is, Anne? Het klinkt te mooi om waar te zijn." vroeg Margot.

"Nou, als we hier blijven zullen we toch spoedig dood zijn. Volgende week ontmoeten we Adolfo, hij heeft het voorgesteld en gaat het voor ons regelen." zei Anne. "Maar waarom wil hij ons helpen Anne? Jij veracht die engerd" riep Margot.

Op Anne's bleke gezicht was duidelijk te zien dat ze bloosde. "Hij vindt me aardig en wil me redden'. Hij is wat eng maar heeft ook zijn warme kanten, ik vind hem soort van leuk.

Natuurlijk doe jij ook mee met de ontsnapping." legde Anne uit, terwijl ze Margot's ogen ontweek en in plaats daarvan naar de grond keek.

Na een week van zorgvuldige voorbereidingen, wachtten Anne en Margot op de afgesproken plaats in de oost hoek van het Grote Kamp, waar ze een aantal SS-gebouwen zagen, ook het gebouw waar Adolfo werkte. Het werd al laat, terwijl Anne en Margot nog steeds aan het wachten waren. Plotseling zagen ze door het hek dat Adolfo op een brancard naar een ambulance werd gedragen. Zijn ogen waren dicht en zijn gezicht was naar boven gericht en was verbeterd van de pijn; plotseling draaide hij zijn gezicht naar rechts, opende zijn ogen en keek hen hulpeloos aan. Het leek dat hij wat wilde roepen, maar hij was te zwak om iets te zeggen, en voordat ze het wisten verdween hij in de ambulance, die snel wegreed. Anne's tranen welden op toen ze naar Margot keek, die met haar ogen dicht haar gezicht naar de hemel richtte en haar armen kruiselings over haar borst had. Het begon te regenen, het leek dat de regendruppels die op Margot's gezicht landden, probeerden haar teleurstelling van haar gezicht te wassen. Margot rende plotseling naar de barak om te schuilen; terwijl Anne langzaam terug liep, met de tinnen busjes stevig in haar handen in haar zak alsof het waardevolle schatten waren.

Het weer werd de volgende dagen slechter, het regende constant en het vroor bijna. Vele gevangenen strompelden door het modder, alsof ze zombies waren, anderen waren te zwak of te ziek om uit hun bedden te komen. Margot was ook ziek geworden, klaagde dat haar rug zeer deed, ze had een hoge koorts en leek ook te ijlen. Anne herinnerde zich dat andere gevangenen, die tyfus hadden, dezelfde symptomen vertoonden.

Anne probeerde Margot's hoofd wanhopig koel te houden met een klein doekje, dat ze buiten in een poeltje met modderige regenwater had gedompeld. Margot bewoog haar hoofd intens

van links naar rechts, “Ja, moeder ik kom, wacht op mij,” mompelde ze. “Margot, ik ben het Anne. Kan je me horen?” fluisterde Anne. “Ja, moeder, ik hoor je, ga alsjeblieft niet weg,” antwoordde Margot, terwijl het natte modderige doekje naast haar viel. Toen Margot huilde terwijl ze ijlde, probeerde Anne haar wakker te maken, zodat ze haar kon geruststellen. Toen ze Margot vasthield, keek Anne driftig langs een rij stapelbedden, die naast elkaar met de kop tegen de muur stonden. Ze liep langs elke stapelbed, “Alsjeblieft, kan iemand mijn zus helpen, ze is erg ziek?” smeekte ze. Geen van de gevangenen was in staat om te helpen, omdat ze zelf ook te ziek en zwak waren. Anne liep terug naar Margot, reikte in haar eigen zak en haalde er een tinnen busje uit en opende het voorzichtig, ze haalde er een stukje chocolade uit. “Margot hier een stukje chocolade, alsjeblieft open je mond?” vroeg ze. Anne slaagde erin om een stukje chocolade in Margot's mond te stoppen, en hielp Margot zodat ze kon kauwen en het stukje chocolade kon opeten.

Anne voelde zich zelf ook niet zo lekker, ze besloot om op haar bed te gaan liggen.

Langzaam at ze stukje voor stukje de chocolade van de drie tinnen busjes, totdat alles op was. Anne sloot haar ogen en voelde een warmte over haar lichaam komen.

***

Nogmaals was het tijdsbesef bij Anne volledig verdwenen bij het wakker worden. Maar waar Anne zeker van was toen ze haar ogen opende, dat er buiten een tumultueus geluid klonk van gejuich en gelach; ze besloot om te gaan kijken. Lichtjes gleed ze uit bed en liep naar de deur. Toen ze naar buiten keek zag ze de gevangenen naar één richting lopen, in de richting van de uitgang. Om de bevrijding te vieren, zongen vele gevangenen Hatikvah, Anne zong ook mee en liep naar buiten, en merkte met hernieuwde energie dat ze een lichte tred had, alsof ze zweefde. “We zijn bevrijd.” schreeuwde Anne en begon sneller naar de uitgang te lopen, waar ze duidelijk kon zien dat de Geallieerde Strijdmachten brood uitdeelden. Plotseling werd er geschoten, omdat er een SS-bewaker wilde ontsnappen en een geallieerde soldaat hem neer schoot. Enkele van de kogels vlogen rakelings langs Anne. Toen ze naar beneden keek zag ze dat ze boven de grond zweefde en dat de kogels de modder net onder haar hadden geraakt. Ze steeg verder op, beneden zag ze het vele bruin, van de modder in het kamp, ze zag haar barak, ze dacht aan Margot, die ze nergens kon zien, ze dacht aan mammie en pappie, ze dacht aan anderen en ze dacht aan haar dagboek liefelijke Kitty. Ze was nu zo hoog dat ze de wolken had bereikt, toen haar zicht ontkleurde en overging in volledig wit. Anne en met de gevangenen in de achtergrond zongen nog steeds Hatikvah, tot de eeuwige rust haar omhelsde.

Postface

In de oorlog gebruikte beide partijen drugs om de manschappen meer energie te geven voor oorlogshandelingen. Bijvoorbeeld de Duitsers gebruikte, zoals ze dat noemde Panzerschokolade (Tankchocolade). In deze chocolade werd cafeïne toegevoegd maar ook de drug Crystal Meth, Methamphetamine, Meth of zoals het tegenwoordig ook wordt genoemd Ice.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Scho-Ka-Kola>

Anne en Margot overleden vlak voor de bevrijding van Bergen Belsen kamp. Eigenlijk, was Otto, de vader van Anne en Margot de enige overlevende van het Frank gezin. Het is aan zijn inspanningen te danken dat Anne's dagboek wereldberoemd werd, en zeventig jaar na haar dood nog steeds wordt gelezen.

Machiel van der Stelt is geboren en getogen in Nederland, heeft zeven jaar in de Verenigde Staten gewoond, en woont nu in Australië. Hij is recentlijk begonnen met schrijven, dit is zijn tweede korte verhaal in een reeks van meerdere korte verhalen.

Anne en anderen die in het Achterhuis leven in Amsterdam, worden verraden en op vier augustus negentien vier en veertig gearresteerd. De familieleden worden naar verschillende concentratiekampen gestuurd. Anne en haar oudere zus Margot eindigen in het Bergen-Belsen kamp. Anne verwacht verschrikkelijke omstandigheden, maar wanneer ze betrokken raakt met de SS bewaker Adolfo, is er een kans dat haar situatie van een wanhopige naar een hoopvolle verandert. In dit tragisch verhaal ontdek je dat onmenselijk en moorddadig gedrag tijdens oorlog vaak extreme vormen kan aannemen. Door het alsmear terugkeren van oorlogen moeten we ons dan ook afvragen of de mens ooit in staat zal zijn om een vredige en vrije gemeenschap te creëren?

Waarschuwing: dit verhaal is niet aanbevolen voor kinderen jonger dan twaalf jaar oud, vanwege aanstootgevende of schokkende scènes en gebeurtenissen.